

Valsts mediju žurnālisti Kupčs un Leitāns melo kā Ziemeļkorejā

*Ogres novada domes priekšsēdētāja vietnieka Egila Helmaņa
atklāta vēstule Latvijas plašsaziņas līdzekļiem*

Plašsaziņas līdzekļi demokrātiskā sabiedrībā ir viens no šīs sabiedrības stūrakmeņiem. Ne velti tieši medijus dēvē par „ceturto varu”. Turklāt šī vara ir tā, kas vistiešākajā veidā ietkmē ikviena indivīda dzīvi – visaptverošas informācijas pieejamība veido mūsu uzskatus, liek izdarīt izvēles un pamato mūsu pieņemtus lēmumus.

Tieši tādēļ ir bezgala svarīgi, lai plašsaziņas līdzekļu sniegtā informācija būtu patiesa – pretējā gadījumā sabiedrībai tiek uzspiesta izkropļota realitāte, kas savukārt noved pie izkropļotas izpratnes par notiekošajiem procesiem. Bet izkropļota izpratne agri vai vēlu noved pie izkropļotas demokrātijas un vēlāk arī pie izkropļotas valsts.

Tieši šāda izkropļotas un nepatiesas informācijas plūsma pagājušajā nedēļā bija vērojama Latvijas plašsaziņas līdzekļos saistībā ar Ogres plašsaziņas līdzekļu parakstīto vienošanos par politiķu ģimeņu tiesību respektēšanu. Tādēļ uzskatu par savu pienākumu sniegt patiesu informāciju par notikušo, lai apzināti vai neapzināti sniegtā melīgā informācija neradītu maldīgu un nepatiesu reālo notikumu interpretāciju.

Pagājušā gadā portāls „Daugavas Balss” publicēja no sākuma līdz beigām izdomātu stāstu par notikumiem, kas it kā risinājušies mana septiņgadīgā dēla dzimšanas dienas svinībās. Pēc šī raksta publiskošanas iesūdzēju portālu tiesā, kura atzina pausto ziņu nepatiesumu un uzlika par pienākumu portālam „Daugavas Balss” atsaukt šo informāciju vienlaikus ar atvainošanos. Vēlāk noskaidrojās, ka aiz šīs melīgo publikāciju, kurā tika aizskarts mans nepilngadīgais dēls, rosinājis bijušais Ogres novada domes priekšsēdētājs Edvīns Bartkevičs. Par to 24. aprīlī portālā atklāti paziņoja tagadējie „Daugavas Balss” veidotāji. (Vēlos vērst uzmanību, ka uz šo kliecējo mediju ētikas normu pārkāpumu nereāģēja **neviens (!!!)** no tiem medijiem, kuri šodien skaļi bļautās par demokrātiju un ētiku.)

Tieši tādēļ es nācu klajā ar iniciatīvu vietējiem medijiem parakstīt vienošanos par politiķu un amatpersonu ģimenes locekļu pasargāšanu un neieraušanu netīrās politiska rakstura spēlēs. Es vienmēr esmu uzskatījis un uzskatīšu arī turpmāk, ka ģimene ir katra cilvēka lielākā vērtība un to nedrīkst ievīlāt dubļos neatkarīgi ne no kādiem apsvērumiem. Tikai un vienīgi šis motīvs bija manai iniciatīvai par vienošanos, kuru piedāvāju parakstīt vietējiem medijiem. (Vienošanās tekstu un to parakstījušo mediju pārstāvju sarakstu pievienoju pielikumā.)

Biju ļoti izbrīnīts un pārsteigts, ka drīz pēc vienošanās parakstīšanas Latvijas Radio 1 un portāls lsm.lv uzsāka atklāti melīgas informācijas

sniegšanu par notikušo. (Vēlāk ziņu pārpublicējā arī vadošie ziņu portāli.) **Ziņu virsrakstos dominēja apgalvojumi, kas radīja iespaidu, ka es esmu centies vai pat piespiedis parakstīt vienošanos par to, ka mediji turpmāk nekritizēs mani vai novada pašvaldības darbu. Tie ir meli. Nekas tamalīdzīgs nav noticis. Turklāt ziņās paustais apgalvojums, ka „Helmanis noslēdz vienošanos ar medijiem” ir tik absurds, kas liecina vien par to, ka šo ziņu autori nav pat papūlējušies noskaidrot ne notikumu apstākļus, ne būtību. Tā ir apzināta sabiedrības maldināšana.**

Esmu vērsies pie šo ziņu tiražējušo plašsaziņas līdzekļu vadītājiem ar prasību atsaukt melīgo informāciju. Ja tas nenotiks, vērsīšos tiesā.

Viens no melu izplatītājiem, žurnālists Ivo Leitāns (kurš tuklāt reprezentē sevi kā Latvijas Žurnālistu asociācijas priekšsēdētāju), runājot par notikušo, ir pieminējis Ziemeļkoreju. Šajā vienīgajā jautājumā es viņam piekrītu – notikušais tiešām līdzinās šai Āzijas valstij raksturīgām norisēm. Un tieši vienā aspektā – **gan Ziemeļkorejā, gan šajā gadījumā melus tiražē valsts oficiālie mediji (!!!).**

Tas, manuprāt, ir visbīstamākais aspekts. Un nav pat svarīgi, vai melus izplatošie valsts oficiālo mediju žurnālisti iet kādā īsā politiskā pavadā, viņus saista kādas īpašas pesonīgas materiālas vai nemateriālas dabas saistības, vai arī viņi ir gluži vienkārši ir absolūti nekompetenti un neprofesionāli. Ticības zaudēšana valsts oficiālajiem medijiem var novest pie ļoti bīstamiem procesiem sabiedrībā – sākot no cilvēku arvien lielākas vēlmes pamest šo valsti un beidzot ar iespējami arvien lieāku ekstrēmistisku ideju uzplaukumu. Ļoti gribas ticēt, ka tā tomēr nenotiks.

Ar cieņu

Egils Helmanis
Ogres novada domes priekšsēdētāja vietnieks

2017. gada 2. maijā

Pielikumā:

1. Ogres plašsaziņas līdzekļu vienošanās
2. E. Helmaņa iesniegums masu informācijas līdzekļu vadītājiem